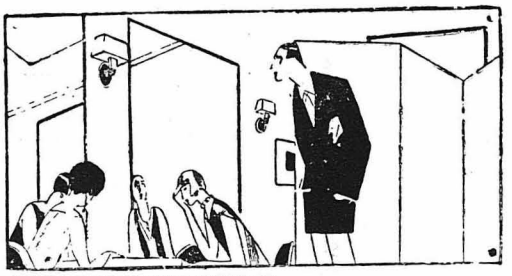

ΤΑ ΔΕΙΝΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

Η ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ

Οἱ στίχοι μὲ τοὺς ὁποίους ὁ διάσημος γάλλος ποιητὴς 'Αλφρὲδος ντὲ Μοσσὲ ἐξύμνησε τὸν ὕπνο :

"Ω ! γλυκέ μου ὕπνε ! βάλσαμο τῶν πνευμάτων !
τὸ μεγαλείτερο ἀγαθὸ τῆς γῆς, ὕστερ' ἀπ' τὸ φαΐ !...

ἀποτελοῦν, ἀναμφιβόλως δίκαιο φόρο τιμῆς στὸ ὕψιστο αὐτὸ δῶρο τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ ὁποῖο ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ καὶ ξεπουράζεται ἀπὸ τὸν κάματο τῆς ἐργασίας καὶ ἀποκτᾶ καινούργιες δυνάμεις γιὰ καινούργιους ἀγῶνες.

'Ωστόσο, ὅπως συμβαίνει μ' ὅλα τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου αὐτοῦ, πολλὲς φορὲς κι' ὁ ὕπνος ἐκδηλώνεται ὡς παθολογικὸ φαινόμενο καὶ τότε ἔχει ὀλέθρια ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς ἀκόμα τοῦ προσβαλλομένου.

'Η ἀσθένεια τοῦ ὕπνου εἶνε μία ἀπὸ τὶς πιὸ ἐπίφοβες μάστιγες ποὺ λυμαίνονται τὴν 'Αφρική. Προσβάλλει δὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀνεξαρτήτου φύλου καὶ ἡλικίας. Συνήθως ὅμως προσβάλλει περισσότερο τοὺς ἄντρες παρὰ τὶς γυναῖκες καὶ προτιμᾶ τοὺς νέους ἀπὸ δώδεκα ὡς εἴκοσι ἐτῶν.

'Ο προσβαλλόμενος ἀπὸ τὴν κεραυνοβόλο αὐτὴ ἀσθένεια αἰσθάνεται κατ' ἀοχὰς μιὰ ἀκαταμάχητη κούραση, μιὰν ἀνυπόφορη ὑπνηλία καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ξυπνήσῃ. Τὶς πρῶτες ἡμέρες ὁ προσβληθεὶς μπορεῖ νὰ δέχεται τροφή, ἔστω καὶ κοιμώμενος.

'Η μέρες ὅμως περνᾶνε, ὁ ἄρρωστος ἀρχίζει νὰ ἐξαντλεῖται καὶ ὁ στόμαχός του νὰ μὴ δέχεται πειὰ τροφή. Τὶς μέρες τὶς ἀκολουθοῦν ἡ ἑβδομάδες. 'Ο ἀσθενὴς γίνεται πετσὶ καὶ κόκκαλο. Καὶ ἂν μὲν ἀποφασίσῃ νὰ ξυπνήσῃ ἐν τῷ μεταξύ, ἡ ἀρρώστεια μπορεῖ νὰ μήν ἔχῃ μεγαλείτερες συνέπειες καὶ ν'ἀναλόβῃ ὕστερ' ἀπὸ μεγάλες περιποιήσεις. Ὅταν ὅμως ἡ ἀσθένειά του βαστάσει μῆνες ὁλόπληρους, κατὰ τοὺς ὁποίους ὁ σθενὴς κοιμᾶται συνεχῶς χωρὶς νὰ τρώῃ οὔτε νὰ πίνῃ, τότε ὑπάρχει σοβαρὸς κίνδυνος μήπως δὲν ξυναξυπνήσῃ ποτέ... Καὶ τὸ θλιβερὸ εἶνε, πὼς αὐτὴ ἡ περίπτωση εἶνε ἡ συνηθεστέρα.

'Η τρομερὴ ἀσθένεια τοῦ ὕπνου εἶνε ἐνδημικὴ στὴ Σενεγάλη, στὸ Κονγκὸ καθὼς καὶ στὸ ἐσωτερικὸ αὐτῶν τῶν περιοχῶν. Μεγάλη ὅμως θραύση κάνει ἰδίως στὴν πεδιάδα τοῦ Κονγκό. Πόθεν προέρχεται ἡ ἀρρώστεια αὐτή, δὲν ἐξηκριβώθη ἀκόμη. Πολλοὶ θέλουν νὰ τὴν ἀποδώσουν στὴ νοσοκομικὴ ἐνέργεια ἑνὸς μανιταριοῦ, τὸ ὁποῖον οἱ κάτοικοι ἐκείνων τῶν περιχώρων ἀγαποῦν ἐξαιρετικά. Μὰ οἱ εἰδικοὶ δὲν κατέληξαν ἀκόμα σὲ κανένα συμπέρασμα, θεωροῦν δὲ τὴν ἀσθένεια τοῦ ὕπνου – ἡ ὁποία ἀριθμεῖ κρούσματα, ἐλάχιστα εὐτυχῶς, καὶ σ' αὐτὴν τὴν Εὐρώπη – ὡς μιὰν ἀπὸ τὶς τρομερώτερες μάστιγες τῆς δυστυχισμένης ἀνθρωπότητος.

θως ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε πουλήσει τὴν ψυχή του στὸ διάβολο.

***

'Ο μάγος ἔπρεπε. φυσικά, νὰ ὑπηρετῆ πιστὰ τὸ Σατανᾶ. Ἔρριχνε λοιπὸν στοὺς ἀνθρώπους θανατικά, κακὲς ἀρρώστειες, μίση καὶ διχόνοιες. Μὰ κι' ὁ ἴδιος ὑπέφερε φρικτά. Συχνὰ τὸν ἔπιαναν τρομεροὶ σπασμοί, κρίσεις ἐπικινδύνου ἐπιληψίας, ἀπὸ τὴν ὁποία τίποτα δὲν μποροῦσε νὰ τὸν γλυτώσῃ.

Τήν ἴδια κι' ὅλας μέρα τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου, ὁ Σατανᾶς ἔδινε στὸ μάγο μιὰ μυστηριώδη σκόνη, ἡ ὁποία διαλυμένη μέσα σ' ἕνα ποτήρι νερό, μποροῦσε νὰ ξεκάμῃ ἕναν ἄνθρωπο, νὰ τὸν κάμῃ νὰ τὸν πιάσῃ μαρασμός, τρέλλα, ἀνίατη ἀρρώστεια καὶ ἄλλα ἀπαίσια κακά ! 'Ο μάγος χρησιμοποιῶν τὴ σκόνη αὐτὴ ἐπρόφερε τὰ παρακάτω λόγια :

'Ιώθ, ἀγλαναβαρώθ ἐλ ἀβιὲλ ἕνα θιὲλ ἐμάσι σιδομὲλ γκάγιες φολόνια ἡλιὰς ἰσχυρὸς ἀθάνατος ἴμας ἐλὶ μεσσίας.

'Η σκόνη αὐτὴ γινότανε ἀπὸ πτώματα νεογέννητων παιδιῶν καί, κατὰ προτίμηση, ἀπὸ τὴν καρδιά τους, ἀνακατωμένη μὲ φαρμάκι ὀχιᾶς.

Ὅταν ὁ μάγος ἔρριχνε λίγη ἀπὸ αὐτὴ τὴ διαβολικὴ σκόνη πάνω σ' ἕνα χωράφι, τὰ σπαρτὰ ξεραίνονταν !

'Ωστόσο, οἱ μάγοι παρ' ὅλη τὴν ἀπεριόριστη δύναμη ποὺ εἶχαν στὰ χέρια τους, ἦσαν πολὺ δυστυχισμένοι κ' ἔτρεμαν μήπως τοὺς ἀνακαλύψουν ἡ ἀρχές ἡ ὁποῖες τοὺς κατεδίκαζαν σὲ φρικιαστικὰ μαρτύρια. Τοὺς ἔγδερναν ζωντανούς, τοὺς ἔχυναν ζεστὸ λάδι στ' αὐτιά, τοὺς ἔβγαζαν τὰ δόντια μὲ τὴν τανάλια καὶ ὕστερα τοὺς ἔκαιγαν !..

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΟ Α' ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΤΑΦΟΙ

Ἕνας περίπατος στὴν πόλι τῶν νεκρῶν. Τὰ μνημεῖα τῶν ἐνδόξων προγόνων. Ἔμμετρα καὶ πεζὰ ἐπιτύμβια. Τὸ ἐπιτύμβιο τοῦ 'Οδ. 'Ανδρούτσου. Στὸ μνῆμα τοῦ ποιητοῦ Ζαλοκώστα. Τὸ παράπονο τοῦ Καμπύση κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Πόσοι λησμονημένοι σχεδὸν τάφοι δὲν βρίσκονται στὸ Α' Νεκροταφεῖο 'Αθηνῶν, πόσοι τάφοι μεγάλων ἀνδρῶν, πολιτικῶν, λογίων καὶ πολεμιστῶν !... Ποιὸς ἀπὸ μᾶς τοὺς ξέρει ;... Ποιὸς ξέρει σὲ ποιὰ ἄκρη βρίσκονται ; Ποιὸς νεοέλλην πῆγε ποτὲ νὰ ρίξῃ δυὸ ἄνθη ἐπάνω ἀπὸ τὸ χῶμα ποὺ σκεπάζει τοὺς ἐνδόξους αὐτοὺς προγόνους ;

Στὸ Α' Νεκροταφεῖο 'Αθηνῶν βρίσκονται ἐνταφιασμένοι : ὁ 'Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, ὁ 'Ανδρέας Ζαΐμης, ὁ Κ. Κανάρης, ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ὁ Σπυρίδων Τρικούπης, ὁ 'Ιωάννης Κωλέτης, ὁ 'Ανδρέας Μεταξᾶς, ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης, ὁ 'Αλέξ. Σοῦτσος καὶ τόσοι ἄλλοι...

Σὲ πολλὰ ἀπὸ τὰ μνημεῖα τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τοῦ παρελθόντος διαβάζει κανεὶς ὑπέροχα ἐπιτύμβια.

Στὸ μνῆμα τοῦ Μιχαὴλ Σούτσου ὑπάρχει χαραγμένο τὸ κάτωθι ἐπιτύμβιο :

Τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος μύστης καὶ λειτουργὸς ἐκ τῶν πρώτων
Τῇ προσφιλεστάτῃ αὐτοῦ πατρίδι οὐ μόνον πλοῦτον ἀρίζηλον
'Αλλὰ καὶ ἡγεμόνος γεραρὸν ἀξίωμα γενναιοφρόνως προσήνεγκε.

Στὸ μνῆμα τοῦ 'Οδυσσέως 'Ανδρούτσου ὑπάρχει τὸ ἑξῆς ἐπιτύμβιο :

Τὸν Στρατάρχην 'Οδυσσία μετὰ χρόνους χαιρετᾶτε
'Εδῶ κεῖται τοῦ 'Ανδρούτσου ὁ περίβλεπτος υἱός
Καταβὰς ἐκ τοῦ σταυροῦ του ὕπνον μάρτυρος κοιμᾶται
Καὶ πικρᾶς ἀχαριστίας εἶν' ὁ τάφος του ναός.
Τὴν ἀνάστασιν τοῦ Γένους κατ' ἀρχὰς εὐαγγελίζων,
Μ' ἑκατὸν 'Ελλήνων παῖδας νίκης ἔστησε χορόν,
Καὶ εἰς τῆς Γραβιᾶς τὸ χάνι τὸν Βρυώνην θρυμματίζων,
Τοῦ χοροῦ ἐκείνου ἴχνη, Τούρκων ἄφησε σωρόν.
Τοιπλῆν ἀνοιγεν ὁ Τοῦρκος καὶ μᾶς ἔπνιγεν ἀγκάλην
Εἰς τὰς Στερεὰς τὰς δύο κ' εἰς τοῦ Πέλοπος τὴν γῆν,
Πλὴν οὐτὸς κτυπᾶ τὴν μίαν, ἀπωθεῖ μακρὰν τὴν ἄλλην,
Καὶ τῆς τρίτης εὐκολύνει τὸν λοιμὸν καὶ τὴν σφαγήν.
Μὲ συντετριμμένα μέλη ὁ στρατάρχης τώρα κεῖται
Δὲν τὸν ἔφαγε πυρῖτις, δὲν τὸν ἔρριψε πληγὴ
Μεταξὺ τοῦ Πορθενῶνος ἡ ἀγχόνη του κινεῖται,
Καὶ ἀπὸ τὸ μνῆμα τώρα τοὺς φονεῖς του εὐλογεῖ.

Ἰδοὺ τώρα καὶ τὸ ἐπιτύμβιον τοῦ φιλέλληνος Ριχάρδου Τσώρτζ:

Ὧδε κεῖται ἐν εἰρήνῃ καὶ πίστει
ὁ στρατηγὸς

Ριχάρδος Τσώρτζ

ἀφιερώσας ἑαυτὸν καὶ πάντα τὰ ἑαυτοῦ
ὑπὲρ τῆς ἀπὸ τῆς δουλείας ἀπελευθερώσεως
φυλῆς χριστιανικῆς,
συντελέσας ἵνα ἡ Ἑλλὰς κατασταθῇ ἔθνος,
ζήσας ὅπως ὑπηρετήσῃ αὐτὴν
καὶ
ἀποβιώσας μεταξὺ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

Νὰ τέλος καὶ τὸ ἐπιτύμβιο τοῦ ἀλησμόνητου ποιητοῦ Γεωργίου Ζαλοκώστα :

Θανάτου μοσχολίβανον εἰς τὴν ζωὴν ὠσφράνθη
Καὶ βρέφος ὑπὸ κλαυθμηρὰν ἰτέαν ἐγεννήθη
Τὸν κόσμον εἶδε κ' ἔκλαυσεν, ἠγάπησεν, ἠσθάνθη,
Πλὴν ἐκουράσθη καὶ πεσὼν ἐδῶ ἀπεκοιμήθη.
Τῆς δυστυχίας εὐσεβῶς τὸν ὕπνον χαιρετᾶτε
'Ο μάρτυς ἀναπαύεται, ἡ συμφορὰ κοιμᾶται.

Στοργὴ καὶ πόνος συνεχὴς ὑπῆρξε ἡ ζωή του ..
Πλὴν ἔρρεεν ὁ θρῆνος του ὡς κύκνου μελῳδία,
Καὶ πονεμένη ἔψαλλε τὴν δόξαν ἡ ψυχή του,
Ὡς ψάλλει ρύαξ ἔρημος, ὡς κλαί' ἡ δυστυχία...
Εἰς τρία ἤδη τέκνα του πλησίον ἐκοιμήθη,
'Αλλὰ τὰ σφίγγει καὶ νεκρὸς εἰς πονεμένα στήθη !...

Καὶ ἄλλων ὅμως ἐνδόξων 'Ελλήνων λογίων, μαχητῶν, πολιτικῶν καὶ ἐπιστημόνων βρίσκονται στὸ Α' Νεκροταφεῖο λησμονημένοι πειὰ ἀπ' ὅλους οἱ τάφοι. Τοῦ 'Αχιλ. Παράσχου, τοῦ Γιάννη Καμπύση μὲ τοὺς περίφημους στίχους ἀπὸ τὸ «Δαχτυλίδι τῆς Μάνας»:

Πάει ὁ πόθος ποὺχα μοῦ τὴν πῆρε τὴ ζωὴ
Τὸ γαῖμα μου ἐπάγωσε μέσα στὶς φλέβες
"Αχ τὴν ἀπάτητη κορφὴ δὲν θὰ τὴν φτάσω !...

Καὶ τόσων ἄλλων... Τάφοι λησμονημένοι ἀπὸ τοὺς συγχρόνους, ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς ἀνθρώπους τοῦ παρᾶ καὶ τῆς ἀσυνειδησίας...

'Ο 'Ερημίτης